

Rolnummer 5876
Arrest nr. 73/2015 van 28 mei 2015

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag betreffende artikel 26 van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering, gesteld door de Vrederechter van het kanton Florennes-Walcourt.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en A. Alen, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, J.-P. Snappe, E. Derycke, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul, F. Daoût en T. Giet, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter J. Spreutels,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging

Bij vonnis van 12 maart 2014 in zake de Franse Gemeenschap tegen J.-M. G., in zijn hoedanigheid van wettelijk bewindvoerder over de goederen en de persoon van zijn minderjarige zoon D.G., en D.G., waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 17 maart 2014, heeft de Vrederechter van het kanton Florennes-Walcourt de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 26 van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering, in die zin geïnterpreteerd dat enkel diegenen die optreden als slachtoffers van als misdrijf omschreven daden die zijn gepleegd door personen die de strafrechtelijke meerderjarigheid hebben bereikt, het voordeel genieten van de bepaling volgens welke de burgerlijke rechtsvordering niet kan verjaren vóór de strafvordering, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre het tussen twee categorieën van slachtoffers een onderscheid teweegbrengt dat niet redelijk verantwoord is ?

In het bevestigende geval [wordt het Grondwettelijk Hof verzocht] te onderzoeken of er een andere interpretatie bestaat die de in het geding zijnde norm bestaanbaar zou maken met die grondwetsbepalingen ».

Memories zijn ingediend door :

- J.-M. G. en D.G., bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. V. Dessales, advocaat bij de balie te Charleroi;

- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. S. Depré en Mr. E. de Lophem, advocaten bij de balie te Brussel.

J.-M. G. en D.G. hebben ook een memorie van antwoord ingediend.

Bij beschikking van 3 maart 2015 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers F. Daoût en T. Merckx-Van Goey te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 25 maart 2015 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 25 maart 2015 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil

In het geschil voor de verwijzende rechter staat de Franse Gemeenschap van België tegenover D.G., die op het ogenblik van de feiten minderjarig was. De Franse Gemeenschap vordert de terugbetaling van de behandeling die zij heeft betaald aan een opvoeder gedurende een periode van arbeidsongeschiktheid ten gevolge van slagen die door D.G. waren toegebracht.

Volgens de verweerder voor de verwijzende rechter is de rechtsvordering verjaard met toepassing van artikel 2262*bis* van het Burgerlijk Wetboek. De verwijzende rechter stelt echter vast dat de burgerlijke rechtsvordering volgens artikel 26 van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering niet kan verjaren vóór de strafvordering. Er kan evenwel geen sprake van een strafvordering zijn wanneer het om een minderjarige gaat. Daarom maakt de verwijzende rechter het verschil in situatie van het slachtoffer, naargelang de pleger van het feit dat een misdrijf is, meerderjarig of minderjarig is, aanhangig bij het Hof.

III. In rechte

- A -

A.1. In zijn memorie voert J.-M. G., verweerder voor de verwijzende rechter, aan dat artikel 26 van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering een redelijk verantwoord onderscheid maakt door enkel van toepassing te zijn op de meerderjarige dader van een strafrechtelijk misdrijf, terwijl een minderjarige dader geen misdrijf *sensu stricto* pleegt.

A.2.1. De Ministerraad wijst erop dat om te onderzoeken of het gesuggereerde verschil in behandeling bestaat, het onderscheid tussen hetgeen thuishoort in de aan volwassenen voorbehouden strafrechtelijke sfeer en hetgeen thuishoort in de aan minderjarigen voorbehouden beschermende sfeer, in ogenschouw moet worden genomen.

De Ministerraad beklemtoont dat er te dezen, in tegenstelling tot de overweging die als uitgangspunt voor de prejudiciële vraag dient, wel degelijk sprake is van een misdrijf, ook al bevindt men zich in de beschermende en niet-strafrechtelijke sfeer van een strafvordering ten aanzien van de minderjarige. Die term wordt trouwens uitdrukkelijk gehanteerd in de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming.

A.2.2. De Ministerraad merkt eveneens op dat artikel 29 van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering erin voorziet dat de artikelen die eraan voorafgaan, van toepassing zijn in alle in de bijzondere wetten bedoelde aangelegenheden, hetgeen het geval is voor de wet betreffende de jeugdbescherming.

A.2.3. Volgens de Ministerraad is het niet omdat een minderjarige het voorwerp van beschermende maatregelen en niet van strafrechtelijke sancties zou kunnen uitmaken, dat het misdrijf als dusdanig niet als inbreuk op de strafwet kan worden aangemerkt. Er moet dus worden geoordeeld dat de beschermende rechtsvordering een strafvordering is, zodat de getoetste regel ook het geval omvat waarin de strafvordering betrekking heeft op een minderjarige. Het verschil in behandeling tussen de slachtoffers dat in de prejudiciële vraag wordt aangeklaagd, is dus onbestaande.

A.2.4. Rekening houdend met die vaststelling, zou het tweede deel van de prejudiciële vraag zonder voorwerp zijn.

A.3.1. In zijn memorie van antwoord voert de verweerder voor de verwijzende rechter aan dat artikel 26 van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering strikt moet worden geïnterpreteerd, zodat het niet van toepassing kan zijn op de burgerlijke rechtsvordering die voortvloeit uit een « als misdrijf omschreven feit dat door een minderjarige is gepleegd », aangezien enkel artikel 2262*bis* van het Burgerlijk Wetboek in dat geval van toepassing is.

A.3.2. De in het geding zijnde bepaling zou de artikelen 10 en 11 van de Grondwet daarom nog niet schenden aangezien het onderscheid dat zij in het leven roept, redelijk verantwoord zou zijn. De beschermende sfeer, die de minderjarigen beschermt, verschilt immers fundamenteel van de strafrechtelijke sfeer *sensu stricto*.

- B -

B.1. De prejudiciële vraag heeft betrekking op artikel 26 van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering, dat bepaalt :

« De burgerlijke rechtsvordering volgend uit een misdrijf verjaart volgens de regels van het Burgerlijk Wetboek of van de bijzondere wetten die van toepassing zijn op de rechtsvordering tot vergoeding van schade. Zij kan echter niet verjaren vóór de strafvordering ».

Het Hof wordt verzocht de bestaanbaarheid van het voormelde artikel 26 met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet na te gaan in zoverre het een verschil in behandeling tussen twee categorieën van slachtoffers van misdrijven zou doen ontstaan. Aldus zouden enkel diegenen die optreden als slachtoffers van misdrijven die zijn gepleegd door een persoon die de strafrechtelijke meerderjarigheid heeft bereikt, het voordeel genieten van de bepaling volgens welke de burgerlijke rechtsvordering niet kan verjaren vóór de strafvordering, terwijl de slachtoffers van misdrijven die door een minderjarige zijn gepleegd, de toepassing van dat beginsel niet zouden kunnen genieten.

B.2. Volgens de Ministerraad zou de prejudiciële vraag op een verkeerde interpretatie van de in het geding zijnde bepaling berusten aangezien artikel 26 van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering ook van toepassing zou zijn op de vordering die betrekking heeft op een minderjarige.

B.3. De door de verwijzende rechter in aanmerking genomen interpretatie van de bepalingen die hij ter toetsing aan het Hof voorlegt, wordt in de regel door het Hof in aanmerking genomen, tenzij zij kennelijk onjuist blijkt te zijn.

B.4. Artikel 28 van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering bepaalt dat de artikelen die eraan voorafgaan, van toepassing zijn in alle door bijzondere wetten geregelde zaken.

Op grond van artikel 62 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade, gelden, behoudens afwijking, voor de in titel II, hoofdstuk III, van die wet bedoelde procedures - namelijk de maatregelen ter bescherming van de minderjarigen -, de wetsbepalingen betreffende de vervolgingen in correctionele zaken, behoudens wanneer die toepassing zou indruisen tegen de algemene beginselen die het jeugdbeschermingsrecht beheersen.

B.5. Uit de voormelde bepalingen vloeit voort dat de prejudiciële vraag op een kennelijk onjuiste interpretatie van de in het geding zijnde bepaling is gebaseerd. Artikel 26 van de voorafgaande titel is immers ook van toepassing op de als misdrijf omschreven daden die door minderjarigen zijn gepleegd, zodat het in het eerste deel van de vraag aangeklaagde verschil in behandeling tussen de slachtoffers onbestaande is.

B.6. Het eerste deel van de prejudiciële vraag behoeft dan ook geen antwoord.

B.7. De verwijzende rechter verzoekt het Hof eveneens, indien het eerste deel van de prejudiciële vraag bevestigend wordt beantwoord, te onderzoeken of er een andere interpretatie van artikel 26 van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering bestaat die het bestaanbaar zou maken met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

B.8. Rekening houdend met hetgeen in B.5 is vermeld, behoeft het tweede deel van de prejudiciële vraag geen antwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

De prejudiciële vraag behoeft geen antwoord.

Aldus gewezen in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 28 mei 2015.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

J. Spreutels